

Изкуствени градини

Алтернативите на естествените растения и материали са подходящи в случаите, когато има липса на вода, на почвен слой и на слънце

Вержиния Костова

Изкуствените градини са един от съвременните експерименти в градинския дизайн. Използването на изкуствени материали може да внесе в екстериора оригиналност и даже хумор. Тези материали са особено подходящи за градини, разположени на проблемни места. Това са пространства, до които достъпът е труден. Или такива, които не са конструктивно оразмерени да издържат тежестта на една градина. Също така за местата, където е трудно да се осигури напояване или пък няма условия за отглеждане на живи растения. Изкуствените материали и растения са подходящо решение и в случаите, когато бюджетът за реализация на проекта или пък бюджетът за поддръжката на градината е малък – „алтернативната“ градина няма нужда от поддръжка или пък ѝ трябва съвсем малко грижи.

Един от противоречивите аспекти на употребата на някои изкуствени материали в градината, най-вече на пластмасовите, е временният или полувременният им характер. Животът им трае около десет години, след което, ако градината е успешна, тя може да се поднови и пренаправи с нови материали. Въпреки че се използват от години, срещу изкуствената трева и растения все още има съпротива поради факта, че те са имитация на живата растителност. Тяхната богата цветна гама обаче позволява много по-разнообразни и творчески решения.

Два подхода в имитациите на природата

Изкуствените материали са любими на много съвременни авангардни ландшафтни архитекти. За да създадат усещане за жива градина, някои от тях ползват изкуствени растения и трева в зелени нюанси. Други осигуряват достатъчно „градински“ сигнали, за да може мястото да се „чете“ като градина. Такива сигнали могат да бъдат градински елементи от различни култури. Например малките репрезентации на ландшафти в Японските градини, символизиращи природата в голям мащаб. Или пък подрязаните храсти и дървета, типични за класическите Френски градини. Други ландшафтни архитекти обаче предпочитат алтернативните материали и растения в ярки нетрадиционни цветове, като по този начин подчертават това, че творбите им са изкуствени. Сред много съвременни концептуални автори има антипатия към романтичното виждане на природата. Те се вдъхват от външното, възбудата и оживеността на града. Смятат, че натуралистичният подход за създаването на ландшафти е нечестен, тъй като отрича процеса на дизайн и сложната ни и противоречива връзка с природата. Обикновено тези проекти са много концептуални и в тях преобладава една-единствена идея, която е изразена стилизирано чрез ярки цветове и изкуствени материали.

Видове материали

Днес разнообразието от алтернативни елементи и материали на пазара е голямо и може да замести всеки детайл от живата градина. Има изкуствени растения и трева в различни цветове. Металът, филцът, чакълът, изкуствените настилки и пластмасата успешно заместват настилките от бетон и естествен камък. Модулните пластмасови елементи заместват бетоновите детайли, а стъклото може да бъде репрезентация както на водата,

3

1. Алея, направена от метална решетка, минава през "камъчета" от сив филц. Еднакви по цвят, двата материала си контрастират като текстура.

2. Освен като акценти в градината стъклените топчета могат да се използват и като мулч-защитен слой, който задържа влагата в почвата и пречи на плевелите да поникнат.

3, 4. Twin Roof Gardens на Кен Смит, разположена върху покрива на Музея за модерно изкуство в Ню Йорк, е един прекрасен пример за изкуствена градина. Тя изразява идеята за камуфлажа като пресечна точка на градския стил и естествения ландшафт. Проектното задание е било да се направят леки и евтими градини от неживи материали, тъй като покривът няма капацитет нито за тежест, нито за напояване, а бюджетът за поддръжка е ограничен. Резултатът е забавна и оригинална композиция, направена на голям мащаб. До градинските пространства няма пряк достъп. Те се гледат отгоре или под остър ъгъл и по този начин въздействат като френски партери. Формите на композицията са "нарисувани" и отделните елементи в нея са разделени от пластмасови модулни елементи, имитиращи бетон. В градината са използвани голямо количество натрошено синьо стъкло, бял филц, пластмасови зелени чимшири, черни и бели кухи пластмасови конуси.

4

така и на тревата. Пластмасовите, виниловите, каучуковите и гумените повърхности са едни от най-подходящите алтернативни материали за градината. Голямо предимство е, че могат да се намират на пазара в богата цветна гама. Друго тяхно преимущество е, че текстурата им не позволява хлъзгане. Устойчиви са, ако се хвърли нещо върху тях. По-меки, леки и топли са, а често и по-евтини от традиционните настилки. Много са подходящи за настилане на наклонен терен – по този начин могат да се избегнат стъпалата.

Стъклото става все по-популярно в съвременните градини. Под формата на оцветени стъклени мъниста, топчета или необработени натрошени късчета то се използва като цветни петна и текстурни акценти в градината. А също и като алтернативни ландшафти: водни площи, поляни и хълмове. Стъклото е много изразителен материал, особено при ярка светлина или пък в мокро, съждовно време, когато блещука и пречупва светлината. Трябва обаче да се съобразим кога какво стъкло да използва-

ме – на местата, където ще ходим боси, трябва да се използват обработени, гладки стъклени парченца. А натрошено стъкло с остри ръбове се използва единствено декоративно и на места, където няма директен достъп. Употребен по правилния начин, на правилното място и внимателно съчетан с останалите елементи на композицията, металът може да изглежда страхотно в градината. Аранжирането на всякакъв вид метални съдове се среща често днес в интериорните и екстериорните пространства. Алуминиевите и поцинкованите съдове и повърхности, детайлите от неръждаема стомана могат да бъдат невероятен акцент дори и в най-малката градина. А все по-често от метални плоскости се правят градински настилки.

Един друг начин за използване на нетрадиционни материали в градината са загиналите растения. Те могат да заживеят нов живот, ако ги оцветим в ярки цветове и ги аранжираме в неестествени форми. В този си вид те осъвременяват ландшафта и се превръщат в живи скулптури.